

Asociația Orașelor din România

Președinte AOR Adrian Teban, Primarul Orașului Cugir

Mobil: 0723.589.103, E-mail: informare@eor.ro; primar@primariacugir.ro,

Președinte Executiv Ionel Chiriță, Tel: 0744.385.323, E-mail: ionel_chirita_apl@yahoo.com

AOR Nr. 330 / 05.05.2021

Domnului Istvan Jakab, șef interimar al Reprezentanței Comisiei Europene în România

Scrisoare de poziție

Stimate domnule Jakab,

Ne adresăm prin dumneavoastră Comisiei Europene pentru a-i atrage atenția în legătură cu o serie de inconsistențe legate de elaborarea Planului Național pentru Redresare și Reziliență (PNRR) de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE).

Asociația Orașelor din România (AOR) reprezentantă legală și legitimă a orașelor mici și mijlocii și-a afirmat continuu preocuparea pentru rezolvarea problemelor generale ale acestor colectivități locale, și nu numai. Calitatea vieții a peste 7,5 milioane de cetățeni din cele 216 orașe și din comunele învecinate este influențată de calitatea serviciilor publice organizate, gestionate și cofinanțate de către unitățile administrativ teritoriale cu statut de oraș, pentru că aceste servicii publice (*spitale și alte tipuri de unități medicale; licee/școli profesionale; servicii de evidență informatizată a persoanei; creșe/centre pentru servicii sociale, servicii voluntare pentru situații de urgență ș.a.*) deserveșc atât locuitorii orașului în sine, cât și locuitorii din comunele învecinate.

Din nefericire, în exercițiile financiare 2007-2013 și 2014-2020, în care România a beneficiat de importante finanțări nerambursabile din partea Uniunii Europene, orașele au fost marginalizate pe alocările acestor perioade. Majoritatea fondurilor europene, alocate în perioada 2007-2020, au mers către comune prin Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) și către municipii – cu precădere către reședințele de județe – prin Programul Operațional Regional (POR). Orașele mici și mijlocii au avut acces la foarte puține axe pe PNDR, iar pe POR au avut un acces limitat de arhitectură și condițiile programului. În privința alocărilor pe fonduri de coeziune, accesul la finanțările acordate pentru unități medicale, unități de învățământ, infrastructură edilitar urbană și celelalte nevoi specifice orașelor, aflate în poziție dezavantajoasă în competiția cu municipiile, au rămas în afara unor finanțări semnificative.

Prin urmare, pentru locuitorii celor 216 orașe mici și mijlocii, cât și pentru cei din mai mult de jumătate dintre comune, cu precădere cele aflate în apropierea orașelor, Planul Național de Relansare și Reziliență (PNRR) reprezintă o oportunitate pentru îmbunătățirea condițiilor de viață. Această oportunitate va putea fi valorificată doar dacă proiectele de reforme și investiții – rezultate din nevoile reale comunicate de autoritățile administrației publice locale – prezentate de AOR, atât Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cât și celorlalte ministere responsabile de realizarea

Asociația Orașelor din România

Președinte AOR Adrian Teban, Primarul Orașului Cugir

Mobil: 0723.589.103, E-mail: informare@eor.ro; primar@primariacugir.ro,

Președinte Executiv Ionel Chiriță, Tel: 0744.385.323, E-mail: ionel_chirita_apl@yahoo.com

componentelor din PNRR, vor fi luate în considerare de decidenții politici și și dacă orașele vor primi o alocare corespunzătoare argumentelor prezentate de reprezentanții A.O.R.

Atragem în primul rând atenția asupra minimalizării *Fondului de reziliență pentru localități* – o necesitate capitală pentru dezvoltarea sustenabilă a comunităților mici și mijlocii – pentru a cărei implementare va fi responsabil Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA). Subliniem că orașele au capacitatea administrativă și de implementare, arătăm că Fondul garantează un mod mult mai sigur de reușită, iar alocarea ar avea asigurată toată transparența necesară.

În cadrul consultărilor avute cu reprezentanții ministerului s-a hotărât că *“definirea mecanismului de funcționare a Fondului de reziliență pentru localități se va realiza în cadrul unui grup task-force din care vor face parte, pe lângă reprezentanții MIPE și ai altor ministere de linie relevante, și reprezentanții asociațiilor autorităților locale”*. În consecință, Asociația Orașelor din România (AOR), prin adresa cu nr. 297/17.02.2021, a comunicat ministerului membrii AOR din grupul de lucru pentru identificarea priorităților și a proiectelor administrației publice locale. Acestea urmau a fi incluse în versiunea actualizată a Planului National de Redresare și Reziliență.

După întâlnirea cu MIPE, din data de 10.02.2021, Asociația Orașelor din România a realizat, în temeiul principiilor democrației interne, o culegere de informații din primăriile de orașe, printr-un chestionar amplu, în care 135 din totalul celor 216 orașe au precizat titlurile și valorile a câte cinci proiecte, propuneri de reforme și investiții, care reflectă nevoile reale ale colectivităților locale românești pe diverse domenii corespunzătoare celor șase piloni (*Tranziția verde; Transformarea digitală; Creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; Coeziune socială și teritorială; Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională; Politici pentru generația următoare, copii și tineri*), conform recomandărilor strategice de țară.

Alocările propuse în PNRR pentru Componenta IV.1 Fondul de reziliență pentru localități, în valoare de 4.000 milioane euro, sunt dramatic insuficiente pentru susținerea proiectelor de reformă și investiții pe care le pot genera autoritățile administrației publice locale din cele 3.181 unități administrativ teritoriale (comune, orașe, municipii care nu sunt reședință de județ, municipii reședință de județ și capitală). Precizăm că AOR a comunicat către MIPE un necesar de finanțare de 4.134 milioane euro **doar pentru cele 216 unități administrativ-teritoriale cu statut de oraș**, cifră rezultată din estimările făcute pentru proiectele de reforme și investiții comunicate asociației de către orașele mici și mijlocii care au răspuns demersului nostru de evaluare al necesarului de finanțare din PNRR.

Apreciem neoportună orientarea excesivă a MIPE către proiecte gigantice. Reziliența, în principal, va fi dată de focalizarea pe tranziția verde și cea digitală. Alocarea fondurilor trebuie făcută în interesul superior al cetățenilor și comunităților lor, în reziliența locală, în proiecte sustenabile și nu în proiecte mamut destinate unui eșec, dacă ne raportăm la timpul relativ scurt prevăzut pentru realizarea acestora.

Asociația Orașelor din România

Președinte AOR Adrian Teban, Primarul Orașului Cugir

Mobil: 0723.589.103, E-mail: informare@eor.ro; primar@primariacugir.ro,

Președinte Executiv Ionel Chiriță, Tel: 0744.385.323, E-mail: ionel_chirita_apl@yahoo.com

Considerăm că Planul Național de Relansare și Reziliență prezentat public de MIPE, fără includerea multora dintre solicitările comunicate de AOR care privesc reformele și investițiile din Componenta IV.1 *Fondul de reziliență pentru localități*, reprezintă un demers neechitabil în raport cu principiul dezvoltării echilibrate a tuturor colectivităților locale. Acestea trebuie să soluționeze nevoile reale, identificate prin ascultarea vocilor colectivităților locale; acestea din urmă trebuie să stea la baza elaborării PNRR, așa cum este firesc într-un stat democrat.

Ca urmare a reformei din domeniul sănătății inițiată în 2011, în multe cazuri măsurile fiind neadecvate, cetățenii reclamă acum o nevoie acută de servicii medicale. Deplasarea pacienților la alte spitale, aflate la multe zeci de kilometri, nu este o soluție pe care aceștia să o accepte și în viitor. De aceea, considerăm că prin PNRR trebuie să realizăm acele reforme și investiții care să asigure cetățenilor din zonele spitalelor desființate serviciile medicale de care aceștia au nevoie.

Orașele mici și mijlocii ar trebui să beneficieze de investiții crescute pe zona de renovare și eficiență energetică în fondul de imobile rezidențiale, respectiv publice, întrucât acest patrimoniu este deja învechit și cu un mare consum energetic.

Digitalizarea serviciilor oferite de administrația locală cetățenilor ar trebui să fie punctul nodal al alocării fondurilor prin PNRR pentru orașele mici și mijlocii. Trebuie, de asemenea, clarificate regulile de monitorizare și verificare a implementării proiectelor ce urmează a fi finanțate prin PNRR.

Reformele propuse prin PNRR nu susține suficient accesul cetățenilor din orașele mici și mijlocii la servicii publice de calitate și nici pe recuperarea decalajelor dintre marile municipii și micile localități urbane.

Constatăm din nou insuficienta documentare privind nevoile micilor centre urbane și lipsa unei metodologii a modului de alocare a fondurilor pentru beneficiari. Acestea nu fac decât să creeze suspiciuni asupra modalității de acordare a finanțării din PNRR, fapt care ne determină să solicităm MIPE și MLPDA să țină cont de solicitările AOR referitoare la *Fondul de reziliență pentru localități*, pentru care AOR și-a atătat susținerea deplină, aceste solicitări fiind precizate în Memorandumul (AOR-H Nr. 324 / 09.04.2021) transmis deja Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.

Cu stimă,

Președinte AOR
Adrian Teban

București, 05.05. 2021